

**Ajuntament
de Barcelona**

**Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI
Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional**

Carrer Avinyó, 15, planta 4a

Tel. +34 934 132 075

08002 Barcelona

Pla Anual 2021 de Cooperació per a la Justícia Global de Barcelona

Continguts

Introducció	5
Conjuntura i prioritats 2021	5
Aspectes destacats de la convocatòria anual de subvencions	11
Accions previstes	12
OE1. Promoure la justícia econòmica	12
OE2. Fomentar la justícia ambiental	13
OE3. Promoure la justícia de gènere	14
OE4. Promoure el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi	15
OE5. Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans i els drets dels pobles	16
OE6. Promoure els drets fonamentals de les persones en situacions d'emergència	17
OE7. Fomentar la cultura de la pau i la noviolència	18
OE8. Promoure la governança democràtica de les ciutats	19
OE9. Promoure el dret a la ciutat	21
OE10. Promoure la coherència de polítiques envers la justícia global	22
Enfortiment de capacitats de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres actors de cooperació per a la justícia global	23
Annex. Distribució del pressupost	24
Distribució per Instruments	24
Distribució per Objectius Estratègics	24
Ciutats prioritàries d'acord amb el Pla Director	25
Distribució per ciutats i regions	26

Acrònims

ACAPS	Associacions Catalanes Amigues del Poble Sahrauí
AECID	Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament
AMB	Autoritat Metropolitana de Barcelona
APS	Aprenentatge Servei
CAMU	Consell Assessor Municipal d'Universitats
CESAL	Centre d'Estudis i Solidaritat amb Amèrica Llatina
CEDAF	Centre Départemental d'Assistance et de Formation pour la Femme
CGLU	Ciutats i Governes Locals Units
CIB	Capacity and Institution Building
CIDEU	Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà
CIDOB	Barcelona Centre for International Affairs
CIES	Centres d'Internament d'Estrangers
CJB	Consell de la Joventut de Barcelona
DJGCI	Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional
DIBA	Diputació de Barcelona

EPI	Equip(s) de Protecció Individual
FCCD	Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
FGC	Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
FSUB	Fundació Solidaritat Universitat de Barcelona
ICAN	Campanya Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears
Lafede.cat	Xarxa d'organitzacions per a la Justícia Global
LGTBI	Lesbianes, Gais, Transsexuals, Bisexuals i Intersexuals
MedCities	The Mediterranean Network of Cities
OHCH	Oficina del Historiador de la Ciudad de La Habana
ONU	Organització de les Nacions Unides
PEN Català	Poetes, Assagistes i Novel·listes (Secció catalana)
SIPRI	Stockholm International Peace Research Institute
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona
UB	Universitat de Barcelona
UNFPA	United Nations Population Fund
UNRWA	Agència de Nacions Unides per als Refugiats Palestins

Introducció

La pandèmia mundial està fent trontollar el món. Tant l'any 2020 com el 2021 seran els anys que faran història per ser els que van obligar-nos al 'primer confinament global'. Tant a casa nostra com arreu, l'impacte de la pandèmia va evolucionant. Cada grup social, cada comunitat, cada país, cada continent les experimenta amb particularitats pròpies i alhora amb elements associats a l'evolució pandèmica global i a la capacitat del conjunt planetari de treballar plegats, per exemple, en la producció i distribució de vacunes. Es produeixen òbviament decalcatges i intensitats lligades a la connectivitat/infectabilitat de cada context sociogeogràfic, demogràfic, sociològic, ambiental i socio-econòmic.

L'expansió de la COVID-19 va iniciar-se produint un col·lapse dels sistemes de salut. Primer, a ciutats concretes de la Xina; poc després, a Itàlia i Espanya, Catalunya i Barcelona incloses, durant el primer quadrimestre del 2020. Però més tard s'ha anat estenent per tot el planeta, afectant principalment gent gran i grups vulnerables, a l'entorn urbà, on hi ha la màxima densitat poblacional. El 90% dels casos registrats s'ha concentrat en aquests entorns urbans, segons afirma Nacions Unides. Progressivament les mesures per evitar el col·lapse del sistema sanitari han donat a llum un segon xoc, aquest cop sobre les economies. Les administracions públiques tractem d'esmoreir ambdós xocs, l'econòmic, amb actuacions de rescat dels grups més vulnerables així com mesures contra-cíclicues. En funció de la seva capacitat, agilitat i visió de govern, les administracions públiques ens despleguem millor o pitjor.

Aquest esforç públic i la disminució d'ingressos fiscals es convertiran aviat en un fortíssim endeutament públic, així com en un replantejament radical d'alguns projectes d'inversió i serveis previstos. A nivell familiar i productiu, el tall brusc dels ingressos quan els membres treballen en determinades activitats productives està provocant desnonaments massius, desplaçaments, aturada d'enviament de remeses, indignació i soroll social. De fons, s'està produint un empobriment a curt, mitjà i llarg termini, que es mostra tant sobre el Sud com sobre el Nord, i tant a Occident com a Orient, i sobre els serveis i inversions públiques en general. A curt termini, ja és palès que està destruint sectors sencers arreu, com ara el turístic, el cultural, la restauració, el transport públic, l'esportiu, el comerç del detall, etc. I afavorint-ne d'altres, especialment els lligats a la digitalització forçada, com ara les grans corporacions digitals GAFA, el comerç electrònic, però també aquells que guanyen amb les crisis, els fons d'inversió voltors, i les empreses vinculades al camp socio-sanitari, farmacèutic i reformes pel confinament.

La cooperació en general, i la de l'Ajuntament de Barcelona en particular, també s'han vist afectades. D'una banda, per l'emergència de noves necessitats humanitàries associades a la COVID-19. Les relacionades amb el reforç dels sistemes de salut i dels mitjans de vida per a la contenció i mitigació de la COVID-19. Però també per la proliferació de fenòmens indirectes com ara l'augment de l'assassinat de defensor/es dels drets humans per la seva fàcil localització, o l'aparició de noves rutes migratòries com la de Canàries, que eviten els nous controls per via terrestre, i són esperonades per les crisis econòmiques i climàtiques a continents com l'Àfrica o el Llatinoamericà.

D'altra banda les actuacions previstes per la cooperació s'han vist afectades logísticament pel bloqueig en el transport a tots els nivells, amb la cancel·lació de múltiples actuacions previstes i la seva readaptació a les videoconferències. Això, en darrer terme ha produït reprogramacions i un canvi substancial en les dinàmiques de contacte humà, el qual està encara per analitzar.

Les limitacions dels instruments de planificació com aquest Pla són evidents. El de l'any 2020 no podia preveure que hi hauria una pandèmia. Per això, enguany ens reforçarem en el principi de combinar,

especialment en temps de canvi accelerat i incerteses, instruments de *planning* amb els de *learning by doing*. Planificar al temps que aprenem fent en temps real.

És probable que les tensions pressupostàries afectin en els propers anys els diners de la cooperació tal com l'entendem avui, però també és cert que la cooperació (referint-nos a la 'cooperació de banda ampla') es reforçarà com a pilar civilitzatori. Ho farà com a principi ordenador a escala domèstica, internacional, regional i global. Són els comportaments de col·laboració internacionalista com la que s'està produint per a trobar la vacuna a nivell científic, la iniciativa COVAX, o les xarxes d'ajuda alimentària als barris, suport entre famílies, l'actitud del personal sanitari (incloses les persones de la neteja) les que estan esmorteint el cop i es reconeixen socialment. Per contra, actituds insolidàries, grups i governs negacionistes estan conduint a xifres de morts i víctimes esfereïdores difícils d'encobrir.

A les administracions els costarà donar suport a problemes que es produeixin fora de les seves circumscripcions, ja sabem que es tracta d'un defecte de l'arquitectura democràtica actual fonamentada en els estats-nació. Les ciutats demostren dia a dia, però, ser més obertes i properes a la seva ciutadania que no els països, i, per això, propenses a percebre la missió de la cooperació. De fet, és plausible que l'efecte retorn (clima, migracions, pobresa, pandèmia, pau, etc) i els propis defectes de l'arquitectura democràtica actual facin que les administracions amb mirada més llarga continuïn apostant per polítiques públiques de cooperació i responsabilitat global. Altres administracions amb mirada més curta de ben segur que no ho faran.

Conjuntura i prioritats 2021

Les prioritats de la cooperació de l'Ajuntament de Barcelona per al 2021 continuen marcades pel Pla Director de Justícia Global 2018-2021. Els seus 10 objectius continuen plenament vigents. No obstant això, atès el que s'ha exposat anteriorment, hauran de ser modulats per a fer front als efectes i estratègies contra la pandèmia, de ben segur al llarg de tot l'any 2021.

Garantir **la salut** com a bé suprem, tot evitant el col·lapse dels sistemes de salut a països amb sistemes sanitaris febles, alta densitat de població, tensionats pel deute i amb economies informals serà un objectiu important. El desplegament de la vacuna mostrarà el rerefons d'un sistema desigual i injust. Caldrà denunciar-ne els vectors que l'amplifiquen.

Els **fluxos migratoris** seguiran en augment al mateix ritme que augmenten les raons per a migrar: violència armada, canvis sobtats en les condicions climàtiques, acaparament dels recursos pesquers, agrícoles, miners, desigualtats de tota mena, i la crisi de la COVID-19 tallant les remeses dels migrants i opcions com el turisme, entre d'altres. Convindrà donar suport a les organitzacions de protecció dels drets humans que operen en frontera, a les dedicades al rescat humanitari principalment al Mediterrani, i a les que denuncien la deriva del projecte europeu davant la nova política europea de migració i refugi. Especialment, pel que fa a la nova política europea de migracions i refugi que prioritza l'externalització de fronteres i l'agilització en l'expulsió de persones migrants sense papers. Les fronteres, el mar, els CIES i les illes gàbia seran punt focal de la justícia global.

La **digitalització** accelerada i forçada augmentarà els beneficis però sobretot el control estratègic de plataformes, infraestructures, *big data* i informació compromesa per les grans corporacions digitals i els seus estats respectius, principalment la Xina, els EUA i Rússia. L'extrema dreta populista i governs afins continuaran desplegant notícies falses contràries als drets humans i els valors de la justícia global. Serà convenient que Barcelona doni inici al seu programa sobre **justícia digital global** i contribueixi a la formació dels moviments socials en aquesta matèria.

Així mateix, la crisi esdevindrà econòmica al 2021 i anys següents. Sectors econòmics que sostenien famílies s'hauran enfonsat, petits negocis com els de la restauració, turisme, cultura, comerç, indústries diverses deixaran a molta gent sense mitjans de subsistència, tant als països del Nord com del Sud, la qual cosa obligarà els governs a endeutar perillosament les seves administracions, de vegades de forma poc transparent. Com ja s'està observant, els fons d'inversió, les borses i en definitiva les classes més riques no perdran en general capacitat ans al contrari. També augmentarà el poder relatiu de la Xina, la fàbrica global. Les desigualtats augmentaran molt ràpidament i les tensions socials i internacionals també. Per això caldrà intensificar el suport a l'àmbit de **la justícia econòmica** global. En aquest sentit es preveu com cada any l'organització, a través de Setem, del *Social Mobile Congress* cap a l'estiu 2021 coincidint amb el *Mobile World Congress*. S'obrirà una línia de treball al voltant de les cadenes globals de subministrament, se seguirà donant suport a l'economia social i solidària (banca ètica, comerç just, etc) i a campanyes d'incidència sobre elements previsibles de caire internacional que tinguin a veure amb la justícia econòmica. També donar suport a col·lectius vulnerables i empobrits tant a nivell de cooperació directa com de la convocatòria de subvencions.

El 2021 serà l'any en què Barcelona serà la **capital mundial de l'alimentació sostenible**, per la qual cosa s'obre un espai d'influència internacional per a tractar la petjada ecològica de l'alimentació sobre els pagesos i pescadors, la biodiversitat i el caos climàtic provocat també als països empobrits. Per això, es preveu la presentació d'un informe sobre 'Com Barcelona es menja el món', la introducció de criteris de responsabilitat exterior en els menjadors escolars municipals, etc.

Malgrat alguns esforços, la declaració d'**emergència climàtica** per part de la ciutat de Barcelona i la posada en marxa del Pla Clima de Barcelona, i l'aturada del turisme i el trànsit aeri i marítim, la petjada de Barcelona i del planeta continua en augment. El consum de Barcelona serà el focus central, ja que és responsable de 2/3 de les emissions de la ciutat que es produeixen en la part no local de les cadenes globals de subministrament. El 2021 una vintena de nous projectes enfocats a la **justícia climàtica global** es posaran en marxa gràcies a la nova modalitat sobre justícia climàtica i ambiental que la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (DJGCI) va incloure a la convocatòria de subvencions. També veurà la llum el mapa de la justícia climàtica resultat del procés impulsat per Lafede.cat amb les organitzacions ecologistes de la ciutat. Que la seu global de l'Oficina de Resiliència Urbana de UNHabitat romanguí a Barcelona quatre anys més després de signar-hi l'acord, permetrà també compartir amb altres ajuntaments del Sud, com ja s'ha fet amb els de Maputo i Dakar, l'anàlisi de riscos i vulnerabilitats lligades als canvis sobtats del clima que es preveuen arreu del món.

Compra pública. El xoc amb els subministraments durant la primera corba de la pandèmia COVID-19, ha posat de relleu l'enorme dependència de l'economia catalana dels subministraments de manufactures xineses, i de les cadenes de subministrament global en general. Alhora que s'han produït fortes demandes d'EPI, de guants sanitaris, d'ordinadors, de plataformes de software i de Marketplace, i d'altres productes i serveis que permeten observar noves cadenes globals que se situen fàcilment en el camp de l'explotació de mà d'obra i de recursos naturals. Sumat a això, s'estan produint alguns avenços que poden facilitar el desplegament de la diligència deguda de les administracions a l'hora de respectar els drets humans extraterritorialment. En són exemples, la llista de l'ONU d'empreses que operen il·legalment en territoris ocupats palestins, el treball conjunt entre administracions, organitzacions i sindicats al voltant d'*Electronics Watch* en matèria de compra pública d'electrònica, o el pool català que hem anat conformant sobre compra pública sanitària. Per aquest motiu, durant el 2021 convindrà redoblar esforços en l'instrument principal de coherència de polítiques públiques en el context municipal, que és una **compra pública** que incorpori la garantia dels drets humans al llarg de la cadena global de subministrament. Serà l'any de presentar públicament les noves clàusules de contractació, així com de posar en marxa un observatori extern que ajudi les administracions a suplir les mancances internes a l'hora de desplegar la diligència deguda.

Pel que fa a la **protecció dels drets humans**, l'any 2021 no es preveu millor que els anteriors. Barcelona haurà de seguir el camí per ser un far de la defensa d'aquests drets. Els seus instruments principals seran el suport als projectes de protecció i acompanyament de defensores al terreny, allà on porten a terme la seva missió, a través de la modalitat específica de la convocatòria de subvencions; també la modalitat adreçada a reforçar aquells actors que treballen a les fronteres; els dos programes d'acollida a la ciutat de Barcelona (el Programa municipal *BCN protegeix Periodistes de Mèxic*, amb la Taula per Mèxic, i el *Programa Escriptor Acollit*, amb el PEN Català); el suport a la Taula Catalana per Colòmbia i al poble sahrauí a través d'ACAPS; la incorporació dels drets humans en les condicions de contractació pública de l'Ajuntament, etc. I per descomptat el treball actiu de la DJGCI per a donar resposta des de la institució en moments en què estan compromesos els drets d'alguna persona o comunitat.

Pau. Les dades de despesa militar indiquen una escalada armamentista de caire global i, en particular, una escalada nuclear, esperonada per governs nacionalistes com els de Trump, Putin, i Xi Jinping. Segons el SIPRI durant la darrera dècada ha augmentat en un 7% i de manera creixent, enguany al voltant de 4.000 milions de dòlars diaris. El concepte de seguretat pública associat a la despesa militar salta pels aires quan la COVID-19 s'ha expandit a gran velocitat per tot el món provocant centenars de milers de morts per, entre d'altres coses, sistemes sanitaris i de salut infrafinançats, especialment quan es tracta de potències militars. El 2020 va servir per aconseguir les adhesions per a fer obligatori el Tractat de Prohibició d'Armes Nuclears llançat en el marc de l'ONU seguint les passes del de les mines antipersona i armes químiques. L'Estat

espanyol encara no l'ha signat. Seguim considerant que les bombes nuclears apunten les ciutats i estan en mans de governants dels estats, i que s'ha de seguir lluitant perquè desapareguin. Per això, l'Ajuntament ha de seguir donant suport actiu al moviment ICAN i a l'observança de la despesa i comerç d'armes. En aquest sentit, l'any 2021 se celebrarà a Barcelona el congrés internacional de l'*International Peace Bureau*). Des de la DJGCI es posarà el focus en la venda d'armes a països en conflicte, la despesa militar, amb especial èmfasi en l'Estat espanyol (setè venedor d'armes mundial), la banca armada, en el nexa entre venda d'armes, violència i migracions, i en la implementació del Tractat de Prohibició d'Armament Nuclear.

La **cooperació tècnica amb les ciutats prioritàries** de la cooperació de Barcelona és un dels principals valors afegits de la cooperació de la ciutat. Al 2021 les dificultats per viatjar i trobar-se físicament es mantindran fins que la vacuna estigui desplegada arreu. En la mesura que això es vagi produint, paulatinament s'aniran reprenent els viatges. Des dels departaments que viatgen de l'Ajuntament s'haurà de preveure la sistemàtica adequada. Per tant, la cooperació tècnica s'haurà de desenvolupar en un format híbrid de presencialitat i virtualitat, amb inconvenients i avantatges. Sense posar en dubte que la salut i qualitat de les relacions de cooperació municipals requereixen del viatge, el contacte amb terreny i la presència.

La relació estratègica amb la plataforma CIDEU per a la **cooperació amb ciutats d'Amèrica Llatina i Carib** ha donat molts fruits durant el 2020 i es preveu la seva consolidació durant el 2021. D'una banda la posada en funcionament de les capacitats per organitzar àgilment cicles de webinars d'intercanvi tècnic entre ciutats, important quan no es pot viatjar, amb la potència de tot l'ecosistema CIDEU, i amb l'atractiu de la ciutat de Barcelona i el seu rol de capital mundial de les ciutats. D'altra banda, davant les múltiples sol·licituds de cooperació a l'Ajuntament de Barcelona per part de diferents ajuntaments de ciutats del món, s'ha expandit la cooperació bilateral a la cooperació grupal, amb clústers de 4-10 ciutats, liderades per Barcelona i el CIDEU sobre àmbits específics. Enguany treballen 4 grups (biblioteques, arxius, feminismes, ciutats pròximes) i al 2021 se n'iniciaran dos més (salut pública i digitalització). Les relacions prioritàries amb L'Havana, Bogotà, Medellín i Cali es preveu que donin a llum nous projectes europeus.

Pel que fa a la **Mediterrània**, després del 25è aniversari del Procés de Barcelona, Barcelona es planteja reforçar el seu paper de punt de trobada i diàleg entre pobles mediterranis i exercir de hub europeu per a la Mediterrània. Una Mediterrània, on conflueixen tres continents, que aspiri a retornar a ser un veïnatge de concòrdia, prosperitat, sostenibilitat i pau. Al 2021 se seguirà aprofundint la cooperació amb les ciutats prioritàries de la Mediterrània. En particular, amb les palestines (Betlem i ciutat de Gaza), Saïda al Líban, Amman a Jordània, Tetuan al Marroc, Sarajevo a Bòsnia i Hercegovina, i la fase inicial amb Tunis. Per a Sarajevo i per a Betlem es preveuen viatges d'alt nivell. La xarxa MedCities serà de vital importància per a obrir les relacions amb Tunis i Tànger (via projectes europeus) i els municipis libis i libanesos.

Es preveu reforçar el paper d'aliat de l'Oficina de Resiliència Urbana (*Urban Resilience Hub-UN Habitat*), amb seu a Barcelona, ara amb el conveni renovat, mitjançant l'inici de l'anàlisi de perfils de resiliència, probablement de les ciutats de Bogotà i de Tunis.

Finalment, es veu necessari redactar una breu estratègia interna de cooperació tècnica que prioritzï àmbits, ciutats i metodologies; així com un espai estable de comunicació format pels actius humans de tot el Grup Municipal que participen en actuacions de cooperació tècnica liderada per la DJGCI.

En **justícia de gènere**, existeix el risc que el confinament durant el 2021 i el context de crisi econòmica derivada agreugin la violència masclista i la necessitat de protegir les dones arreu. En aquest sentit, Barcelona podrà posar a disposició d'altres ciutats l'experiència de Barcelona com ja s'està fent amb Sarajevo amb el suport de la Direcció de Feminismes i LGTBI i l'entitat Medicus Mundi. Així mateix, continuarà el grup de treball sobre polítiques de gènere amb Montevideo, Lima i Bogotà amb la implicació tècnica de la Direcció de Gènere i Polítiques del Temps i la col·laboració del CIDEU. D'altra banda, la DJGCI es proposa fer una diagnosi de gènere tot fent un mapatge i analitzant el conjunt de projectes i entitats

que treballen justícia de gènere amb suport de l'Ajuntament de Barcelona, per tal d'estructurar i capitalitzar millor aquest front important de treball, i plantejar-ne posteriorment un pla.

L'àmbit de l'**educació per a la justícia global (EpJG)** és un dels que ha vist més afectada la seva agenda arran del distanciament social. L'EpJG haurà d'adaptar-se i trobar oportunitats en la nova digitalització accelerada de l'educació d'escoles, instituts i universitats, i també en l'àmbit de l'educació no formal. De la mateixa manera, s'obren noves formes d'incidència en xarxes socials i vies potents per a fer comunicació social. En conseqüència, es requerirà majors capacitats comunicatives digitals, i caldrà resituar també el repertori d'actuacions del 'servei', aspecte clau del programa d'Aprentatge Servei que tradicionalment ha impulsat la DJGCI. Es presentarà l'informe sobre polarització a l'escola de la mà de l'Escola de Cultura de Pau de la UAB, la Guia per a l'Aprentatge Servei del Centre Promotor d'APS, i l'estudi 'Universitats i compromís social' de la Fundació Autònoma Solidària. El treball amb les **universitats** es reforçarà per mitjà de l'organització del seminari interuniversitari sobre APS previst per al febrer, i amb un espai de coordinació amb les universitats, que es mourà entre el CAMU i el Consell Municipal de Cooperació Internacional.

Pel que fa a la **justícia global als districtes i barris** de Barcelona, a través d'actuacions més arrelades al territori i sovint d'escala menor, al 2021 es preveu continuar amb la línia iniciada de dinamització, suport als districtes, amb coordinacions a tres nivells: amb personal tècnic referent de justícia global, amb les direccions de serveis a les persones i territori dels districtes (Taula de Corresponsabilitat) i amb els consellers de districte, quan això sigui possible. Està prevista l'elaboració d'un document d'avaluació dels programes de justícia global als districtes durant els darrers dos anys, així com la confecció d'un document marc sobre justícia global als barris per tal de posar les bases d'un nou programa (Programa Barris Globals). Caldrà acompanyar les accions de les entitats de justícia global als districtes de la ciutat i impulsar l'APS a territori.

Finalment, el moviment social que va donar lloc a la cooperació internacional al nostre país i a la nostra ciutat als anys 80 i 90 s'ha anat envellint, i requereix no només reinventar-se sinó connectar amb les lluites juvenils de la ciutat. Cal incorporar l'òptica de la **justícia intergeneracional** i acostar-se al repertori d'actuació dels més joves. Una de les fites del 2021 és l'organització d'un cicle sobre resistència juvenil, per mitjà del CJB i de diverses organitzacions de joves.

En síntesi, tots aquests factors i el fet que les nostres societats, i en particular la ciutat de Barcelona, estiguin cada cop més internacionalitzades demanen que la ciutat continuï impulsant i liderant processos de suport internacional als moviments de defensa dels drets humans i dels pobles allà on Barcelona pugui tenir més valor afegit. Un dels valors afegits és el suport a altres ciutats del món en l'anomenada cooperació ciutat a ciutat, al voltant de la resolució de problemes urbans i que ajudin les ciutats, com a espais de governança democràtica, a exercir-la plenament. El Pla Director de Cooperació per a la Justícia Global de Barcelona 2018-2021 continua sent l'instrument de planificació principal de la DJGCI, que es concreta en el full de ruta que el Pla Anual detalla.

En els apartats següents, es descriuen les accions que es duran a terme durant aquest any, ja sigui amb pressupost de l'any en curs o de l'any anterior (en el cas d'accions que es van iniciar l'any passat i es troben actualment en execució). Tanmateix, l'annex de distribució del pressupost sí que fa referència exclusivament al pressupost de la DJGCI de l'any 2020, per tal de mostrar la despesa anual prevista.

Aspectes destacats de la convocatòria anual de subvencions

Es manté la convocatòria anual de subvencions a les entitats dedicades a l'àmbit de la Justícia Global i la Cooperació Internacional, en el marc del Pla Director de Cooperació per a la Justícia Global 2018-2021. Alinear aquest instrument amb l'estratègia municipal és especialment rellevant atès que s'hi canalitzen el 68% dels recursos anuals de la DJGCI, d'acord amb la previsió del propi Pla Director, que estableix que es destinaran a aquesta modalitat de cooperació entre el 60% i el 70% dels recursos. Aquest còmput té en compte la convocatòria de l'any en curs i les segones anualitats dels projectes pluriennals de la convocatòria de l'any anterior.

La convocatòria de l'any 2021 mantindrà la dotació pressupostària per a projectes de Justícia Global i Cooperació Internacional de l'any passat, ja que compta amb un crèdit pressupostari inicial de 7.070.000 EUR. D'aquests 7.070.000 EUR, 5.070.000 EUR aniran a càrrec de pressupost 2021 (projectes anuals i primeres anualitats de projectes pluriennals) i 2.000.000 EUR, a càrrec de pressupost 2022 (segones anualitats de projectes pluriennals).

En total, la convocatòria preveu deu modalitats de projectes, agrupades en tres programes: A. Cooperació per a la Justícia Global (3.170.000 EUR); B. Cooperació per a la Justícia Global a Ciutats Específiques (1.800.000 EUR), centrada en reforçar els governs locals de les ciutats sòcies en el desplegament de les polítiques municipals; i C. Educació per a la Justícia Global (2.100.000 EUR).

La convocatòria s'articula en torn a les quatre fites que pretén assolir la cooperació per a la justícia global: justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere, i el dret de les persones al refugi, a desplaçar-se i a migrar. Geogràficament, el Pla Director prioritza les ciutats següents: Amman, Saïda, Tetuan, Tunis, poblacions de Cisjordània i Franja de Gaza (Mediterrània i Orient Mitjà); Maputo i Dakar (Àfrica Subsahariana); l'Havana i les ciutats colombianes implicades en el procés de pau (Amèrica Llatina i Carib).

A més, en el Programa de Cooperació a Ciutats Específiques, s'estableix Sarajevo com a àmbit d'actuació preferent.

Es mantenen la resta de modalitats de l'any passat, però s'afegeix la **sobirania alimentària, la sobirania energètica i la sobirania digital** com a prioritat temàtica específica tant a la modalitat genèrica de Cooperació (modalitat A1) com a la d'Educació (modalitat C1).

D'altra banda, el nombre màxim de projectes que es poden presentar a la convocatòria per part d'una entitat passa de 4 a 3, per tal d'aconseguir una major distribució de recursos entre el sector.

Per sisè any consecutiu, s'estableix la via telemàtica com a única via de presentació de sol·licituds i documentació complementària, amb l'objectiu d'agilitar els tràmits i racionalitzar el nombre de documents a presentar, que s'ha reduït substancialment.

Els projectes finançats per mitjà de la convocatòria contribueixen als diversos objectius que fixa el Pla Director i, per tant, complementen les accions que es detallen a les pàgines següents.

Accions previstes

OE1. Promoure la justícia econòmica

Es preveu donar suport a projectes productius a diferents indrets del Sud per mitjà dels projectes de la convocatòria d'iniciativa d'altres actors, alguns d'ells en ciutats específiques. A Barcelona, es reforçaran els debats sobre les cadenes globals de subministrament que abasteixen les nostres ciutats des de la perspectiva de la justícia econòmica i els drets humans. Cal destacar l'organització de l'espai alternatiu al *Mobile World Congress*, el treball en coherència de polítiques en la contractació pública i l'impuls, com a prioritats de la cooperació de Barcelona, de projectes de sobirania alimentària, energètica i digital. Es preveu continuar donant suport a l'expansió de les finances responsables, sobretot pel que fa a l'evasió fiscal. I també al comerç just i responsable.

Es donarà suport a la 6a edició del *Mobile Social Congress* a Barcelona, un espai de trobada i de reflexió ciutadana per a plantejar un model electrònic just, impulsat per una vintena d'organitzacions i coordinat per Setem Catalunya. Aquest any, atesa la COVID-19, es realitzarà previsiblement en format no presencial o semipresencial i al voltant del mes de juny. Es pot accedir als materials de les anteriors edicions en aquest enllaç: <http://mobilesocialcongress.cat/ca/>

Pel que fa la cooperació tècnica ciutat a ciutat, al Líban, s'obre la possibilitat de tornar a treballar amb Saïda, directament o a través de MedCities, acompanyant els Plans d'Eco-Turisme que s'han portat a terme a d'altres ciutats del país.

Líbia seguirà sent un punt de tensió i d'atenció a la Mediterrània, tant pel conflicte que viu, com per ser territori de pas de les rutes africanes de migració. Per això, es vol participar als espais de treball i reflexió sobre el país des de la perspectiva municipal, atès que els governs locals són les úniques administracions que funcionen sobre el terreny a hores d'ara. Si la situació militar ho permetés, es podrien establir contactes institucionals amb ciutats líbies, i pensar en acords de treball de cooperació.

En paral·lel, es mantindrà el suport a organismes multilaterals presents a Líbia, i en concret amb UNFPA, amb l'objectiu de formar tècnics i quadres polítics de ciutats líbies a Tunis i facilitar la posterior col·laboració a terreny. També s'aprofitarà la xarxa MedCities o la Iniciativa de Nicòsia per enfortir aquests contactes.

Es continuaran fent intercanvis tècnics a Betlem (Palestina) i Saïda (Líban) tot donant suport a la gestió i polítiques de promoció del turisme com a activitat econòmica important en la reactivació de dues ciutats afectades per la COVID-19, la conjuntura al Pròxim Orient i la crisi de refugiats.

A l'Havana es donarà suport a les accions definides a la proposta del projecte UE-OHCH, cap a un model de ciutat intel·ligent i d'impuls a les indústries creatives.

OE2. Fomentar la justícia ambiental

Es continuarà donant suport al teixit d'entitats que treballen en justícia climàtica global. Es farà per mitjà de la convocatòria de subvencions, tant en l'àmbit de la cooperació internacional com de l'EpJG. Serà el segon any de la posada en marxa de la modalitat de subvencions per a projectes d'incidència i educació que promoguin la justícia ambiental, en el context d'emergència climàtica global.

S'introdueix com a prioritat els projectes que tinguin com a focus la sobirania alimentària, l'energètica i la digital.

En el marc del conveni amb Lafede.cat se seguirà prioritant la justícia ambiental. Després de l'elaboració del mapa de l'impacte ambiental de Barcelona a escala mundial, es buscarà continuïtat a un procés que està sent útil per a treballar amb els nous moviments ecologistes. En el conveni establert amb el CJB es preveu realitzar durant la segona meitat del 2021 la trobada de moviments juvenils per la justícia d'arreu del món i en particular centrats en justícia climàtica.

Al 2021 es mantindrà l'alerta sobre crisis humanitàries que tinguin una clara relació amb el canvi climàtic i la justícia climàtica. L'instrument d'emergència humanitària hi estarà amatent.

En cooperació tècnica ciutat a ciutat, a Maputo, s'implementarà el Projecte Pilot de Compostatge de residus orgànics als Jardins del Tundurú i es complementarà amb la participació de tècnics municipals per mitjà del Programa d'Intercanvis Tècnics. I també a la capital de Moçambic, amb l'AMB i l'AECID, es participarà en el projecte de Creació de l'Agència Metropolitana del Transport, i Barcelona aportarà l'experiència de la xarxa de monitoratge de la qualitat de l'aire de la mà d'Ecologia Urbana i l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

A Betlem, Palestina, se seguirà treballant per la rehabilitació del Carrer Beit Sahour. El projecte treballat i acordat entre el serveis tècnics de Betlem i de Barcelona (Direcció de Projectes Urbans), pretén transformar aquest carretera en una via urbana més pacificada, amb espais accessibles i segurs per als vianants, les bicicletes o patins elèctrics, i una reducció de la presència i velocitat del cotxe privat.

En el marc de Barcelona capital mundial de l'alimentació sostenible 2021, es treballarà per donar a conèixer els impactes del nostre model d'alimentació i d'importacions i exportacions en el Sud global.

Es duran a terme accions en menjadors escolars, universitaris i hospitalaris.

GRAIN i l'Ajuntament de Barcelona presentaran un nou estudi sobre les implicacions globals del model agroalimentari Barcelona.

OE3. Promoure la justícia de gènere

Es mantindrà la modalitat específica de la convocatòria anual de subvencions, dins el Programa de Cooperació per a la Justícia Global, adreçada a promoure la Justícia de Gènere. Aquest instrument ha permès canalitzar fons per a projectes actualment en execució que se centren en el col·lectiu LGTBI, l'apoderament de les dones, l'emprenedoria i les oportunitats laborals de les dones o els drets sexuals i reproductius, entre d'altres.

Sota la coordinació del CIDEU, es farà seguiment del treball de cooperació tècnica entre les ciutats de Bogotà, Lima, Montevideo i Barcelona, en matèria de transversalització de gènere en el funcionament i organització de l'administració pública, així com de les seves polítiques.

Es mantindrà la línia de treball sobre el Programa contra la Violència de Gènere que Medicus Mundi va engegar amb el Cantó de Sarajevo i la societat civil bosniana implicada. En concret, es donarà suport a un pis pilot de transició per a les dones que acaben la seva estada a les Cases Segures, i es farà formació i acompanyament a les entitats i associacions que gestionen les Cases Segures al Cantó de Sarajevo, amb la col·laboració de la Direcció de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona.

A Tetuan, amb MedCities, es compartiran experiències de promoció de la seguretat de les dones i de la perspectiva de gènere en la planificació de l'espai públic.

Així mateix, es treballarà per augmentar la visibilitat de les dones activistes feministes que visiten Barcelona.

Les ciutats de Bogotà, Lima, Montevideo i Barcelona, seguiran compartint experiències en justícia de gènere, concretament en matèria d'organització de la transversalitat de gènere, en polítiques laborals i de gènere en l'àmbit local, en polítiques de cures, i en matèria de desigualtat salarial. Aquesta iniciativa compta amb la participació de diverses àrees de l'Ajuntament de Barcelona.

Vídeo de presentació de la gerent municipal
<https://youtu.be/3GTYJaYTYRU>

OE4. Promoure el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi

Es mantindrà la modalitat de la convocatòria de subvencions adreçada a donar suport a projectes que treballen sobre el terreny per promoure l'assistència i protecció en frontera i el dret a migrar. Per mitjà d'aquesta modalitat estan en curs projectes d'atenció a població siriana i iemenita refugiada al Líban i a Djibouti, respectivament, i a infants migrants a la ciutat de Tànger.

A la modalitat genèrica del Programa d'Educació per a la Justícia Global de la convocatòria de subvencions, es prioritzaran, entre d'altres, els projectes que abordin el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi. Actualment un nombre significatiu de projectes en curs d'aquesta modalitat comparteixen l'objectiu de donar a conèixer les causes dels desplaçaments forçats i les migracions i transmetre els valors de la solidaritat i la diversitat cultural.

Gràcies al mecanisme d'acció humanitària i emergències s'ha finançat el reforç del sistema de salut per la contenció i mitigació de la COVID-19 via ONG especialitzades adreçats a població refugiada d'origen palestí i libanès en situació de major vulnerabilitat i reforçant els sistemes de salut hospitalària i comunitària a Saïda (Líban) i territoris palestins. Molts d'aquests projectes estaran encara actius al 2021.

A nivell de cooperació directa es contribuirà al programa *TangerAccueil – Promotion des partenariats d'accueil et intégration des immigrants à la ville de Tanger*, en la mobilització de coneixement i l'intercanvi d'experiències en relació amb la gestió de l'acollida de migrants a la ciutat, així com la relació i coordinació amb les entitats de la societat civil que hi intervenen, en el marc d'un projecte liderat per MedCities.

Des del seu inici, s'ha donat un suport determinant a la Fundació Solidaritat UB (FSUB) per a fer possible el dret a l'educació superior, mitjançant un curs de transició, a estudiants provinents de zones en conflicte. Ateses les dificultats sorgides per la pandèmia de la COVID-19, el 3er curs de transició s'ha hagut de diversificar en 3 o 4 itineraris formatius per tal d'adaptar-lo a les diverses situacions d'arribada dels i de les alumnes estudiants provinents de Síria, Iraq, Ruanda, Afganistan, Líban, Uganda i Kurdistà iraquiana. Aquest curs de transició i el suport i atenció que es presta a l'alumnat continuaran l'any 2021, en el marc del conveni establert amb la FSUB. Enguany es preveu seguir treballant per exportar-lo a altres universitats europees.

Barcelona haurà de seguir donant suport al respecte dels drets humans al mar i creant les condicions per a un ecosistema d'organitzacions especialitzades. Es preveu seguir donant suport a Open Arms en la seva tasca de salvament marítim i veure opcions amb Stella Maris en la cura dels treballadors dels mercants, petrolers i creuers.

Per mitjà del suport al projecte de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) i Taula per Mèxic, 'Sense refugi, els desplaçaments forçats per motius ambiental', es contribuirà a visibilitzar les vulneracions de drets ambientals que es produeixen actualment en països del Sud global, com a causes generadores de desplaçaments forçats susceptibles d'acollir-se al dret d'asil, des d'una perspectiva local-global i en clau d'Educació per a la Justícia Global. Aquest projecte se centra en la promoció i defensa de la justícia ambiental i el dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar.

OE5. Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans i els drets dels pobles

Es donarà continuïtat als dos programes d'acollida temporal a Barcelona, que ofereixen protecció a persones defensores de drets humans:

- Programa Municipal Barcelona Protegeix Periodistes de Mèxic, en col·laboració amb Taula per Mèxic.
- Programa Escriptor Acollit del PEN Català

Així, durant l'any s'hauran pogut acollir quatre periodistes mexicans més, en períodes de sis mesos, dues persones simultàniament.

Per la seva banda, l'any 2021 s'acollirà una nova persona beneficiària del programa Escriptor Acollit, procedent de Nicaragua.

A través d'un conveni amb SODEPAU, es donarà suport a la Mostra de Cinema Àrab i Mediterrani de Catalunya. A més, se signaran convenis amb la Casa del Tibet, per desenvolupar el Cicle Anual de Drets Humans i Festival del Tibet, i amb la Taula per Colòmbia, per a la defensa de la pau i el respecte als drets humans a Colòmbia.

Es col·laborarà amb el Consell de la Joventut de Barcelona en la celebració de la trobada internacional 'Barcelona, ciutat acollidora de les lluites juvenils al món', un projecte que vol aportar una visió intergeneracional de la justícia global, a través d'espais diferents de trobada i debat, propiciarà crear sinergies entre l'activisme juvenil local i activistes internacionals sobre problemàtiques de drets humans que tenen efectes globals i relatius a la justícia intergeneracional.

Se seguiran prioritzant, a la convocatòria de subvencions, aquelles intervencions que s'adrecin a pobles sense estat i a les diàspores en situació de vulneració dels seus drets i de persecució per motius polítics. S'intentarà donar veu al poble sahrauí en el context bèl·lic actual, però també al palestí, kurd i a lluites dels pobles indígenes que pateixen repressió.

Es treballarà amb el Centre de Recursos en Drets Humans de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania de l'Ajuntament de Barcelona per a reforçar la dimensió internacional del Centre, i que es pugui nodrir d'experiències de persones defensores de drets humans d'arreu.

Recepció institucional de periodistes mexicanes acollides pel programa municipal

Els programes d'acollida temporal s'adrecen a persones defensores de drets humans amenaçades als seus llocs d'origen pel seu activisme. La seva estada a Barcelona té com a objectiu donar-los un respir i reforçar les seves capacitats personals i professionals per afrontar la seva situació, alhora que es visibletza i s'internacionalitza la seva causa.

Malauradament, la pandèmia causada per la COVID-19 i la seva projecció mediàtica està comportant la invisibilització de la violència que pateixen les persones defensores. Així mateix, la situació de confinament ha incrementat la vulnerabilitat d'aquest col·lectiu, que es converteix en 'objectiu fàcil', en no poder canviar d'ubicació.

OE6. Promoure els drets fonamentals de les persones en situacions d'emergència

En el marc de la convocatòria anual de subvencions, es mantindrà la modalitat específica d'intervencions en crisis de llarga durada, que té com a àmbit geogràfic l'Àfrica Subsahariana, la Franja de Gaza, els campaments de persones refugiades de població sahrauí a Tindouf i els territoris kurds a Iraq i Síria. Tanmateix, es prioritzarà l'Àfrica Subsahariana d'acord amb la previsió que el Pla Director fa dels conflictes oblidats que afecten aquesta regió.

El bloqueig d'Israel i Egipte comportarà un període crític per a la ciutat de Gaza (Palestina). A més de la situació humanitària i militar, la Franja afronta l'amenaça de convertir-se en el primer lloc del planeta declarat oficialment no adequat per a la vida humana, segons fonts de l'ONU. Barcelona continuarà donant-li suport tècnic, i denunciant i incidint sobre la situació, directament i per mitjà del conveni amb UNRWA.

D'altra banda, seguirà la col·laboració amb Pallassos Sense Fronteres, amb l'objectiu d'oferir suport emocional i millorar l'estat anímic de la infància i població vulnerable víctima de situacions d'emergència, de catàstrofes, conflictes bèl·lics, refugi i/o desplaçament, tals com les persones afectades per l'explosió a Beirut (Líban).

També es continuarà donant suport a la Federació ACAPS, per tal d'atendre les necessitats de la població refugiada als campaments sahrauís de Tindouf.

Es farà seguiment dels projectes que segueixen actius al 2021 i que van ser cofinançats en el marc de la crida per a la resposta a l'emergència originada per la COVID-19. Es tracta principalment de projectes adreçats a població vulnerable, en el sector de la salut, el sanejament, higiene i/o mitjans de vida, que es desenvolupen en grans ciutats prioritzades pel Pla Director, on hi ha una alta densitat de població i conseqüent risc de transmissió:

- Dret a l'alimentació i prevenció de la transmissió de la COVID-19 a Medellín, Colòmbia (Assemblea de Cooperació per la Pau)
- Mitigar la propagació de la COVID-19 entre la població de la Franja de Gaza (Farmacèutics Mundi)
- Protecció i assistència a la població refugiada i libanesa amb diversitat funcional en major situació de vulnerabilitat en el context de la crisi de la COVID-19 a Saïda, Líban. (Movimiento por la Paz, el Desarme y la Libertad)
- Suport a la població del municipi des Parcelles les Assainies i al CEDAF en la resposta a l'emergència COVID-19. Senegal. (Fundació Acció Contra el Hambre)
- Reducció de l'impacte de la COVID-19 al Departament de Pikine, Regió de Dakar. Senegal (Metges del Món)
- Prevenció, contenció i resposta a la COVID-19 en Mercats de Maputo. Moçambic (CESAL)
- Reforç de la resposta sanitària i estratègia comunitària envers la COVID-19 en el districte de Matola, Moçambic (Metges del Món)

Al 2021 se seguirà donant resposta a crisis humanitàries motivades principalment pels efectes del canvi climàtic o conflictes armats, mitjançant la posada en marxa de crides per a seleccionar projectes presentats per entitats acreditades per l'Ajuntament en Acció Humanitària.

OE7. Fomentar la cultura de la pau i la noviolència

Es contribuirà a una de les seues internacionals de l'*International Peace Bureau (IPB)* a Barcelona per tal d'ampliar la seva incidència i el desplegament de la campanya global sobre despesa militar i per a organitzar, a l'octubre de 2021, el *2nd IPB Peace World Congress* a la ciutat de Barcelona.

Es presentaran els resultats d'un estudi en col·laboració amb l'Escola de Cultura de Pau, que aporta dades sobre la polarització social dins de la comunitat educativa de la ciutat de Barcelona, així com també quines temàtiques i mecanismes generen aquesta polarització.

Així mateix, se seguirà treballant amb les entitats de Barcelona membres d'*ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons)* per a fer seguiment de la implementació del Tractat de Prohibició d'Armes Nuclears, atès que l'Ajuntament fa seu el compromís de les ciutats a favor de la lluita per acabar amb les armes nuclears. El febrer del 2021 se signarà el Tractat per a la prohibició de les Armes Nuclears en el si de l'ONU, el qual l'Estat espanyol encara no ha signat.

Es donarà suport al Centre per a la Cooperació a la Mediterrània en la seva tasca de foment de la pau i la col·laboració entre joves del Moviment de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja.

Finalment, es crearà un Programa de Justícia Digital Global sobre tecnologia i democràcia amb institucions que com Oxfam, FSUB, Xnet-Internet, drets i democràcia en l'era digital i CIDOB, aportin valor sobre aquesta àrea emergent, amb la finalitat de produir alertes i anàlisis sobre el paper que està tenint la tecnologia en la creació d'oportunitats i amenaces per a les llibertats i els processos democràtics en el Sud Global, així com en les estratègies de guerra híbrida que estan tenint lloc actualment en diferents conflictes oberts.

A l'octubre de 2021 se celebrarà a Barcelona el *2nd IPB Peace World Congress*, liderat per l'International Peace Bureau (IPB).

Amb el lema *Stronger Together for Peace*, el congrés vol reunir amplis sectors de la societat, des de moviments per la pau i el desarmament fins a activistes pels drets humans i ambientals i moviments socials per tal de generar una resposta unificada a les crisis actuals.

OE8. Promoure la governança democràtica de les ciutats

Al 2021 està previst seguir consolidant la cooperació directa ciutat a ciutat, una de les metodologies amb més valor afegit de la cooperació de Barcelona. Un dels actius d'aquest tipus de cooperació concertada és que incideix no només sobre el dret a la ciutat de la ciutadania (OE9) sinó també sobre la millor governança democràtica.

Així, al 2021 es preveu redactar una estratègia de cooperació ciutat-a-ciutat que reculli aquesta metodologia, ciutats i àrees prioritàries. Alhora, es preveu reactivar l'espai de contacte i coordinació amb els departaments i ens de l'Ajuntament involucrats en processos de cooperació.

S'intensificarà la relació amb les plataformes internacionals CIDEU, MedCities i UN-Habitat, que estan acompanyant l'Ajuntament de Barcelona en el seu treball de cooperació amb ciutats sòcies, i amb les quals s'ha signat convenis de col·laboració. Totes tres estan especialitzades en aspectes associats a la cooperació tècnica i a la planificació estratègica urbana, així com en l'impuls de programes de cooperació multicciutat amb programes europeus.

El primer, el Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà (CIDEU), focalitzat en les ciutats a Amèrica Llatina i Carib i de la península ibèrica, amb qui la DJGCI impulsa quatre grups de treball formats per entre 4 i 10 ciutats que intercanvien experiències en governança en diferents temàtiques. Aquests grups són: 1. Ciutats globals i transversalitat de gènere; 2. Biblioteques municipals; 3. Memòria històrica, arxius de ciutat i transparència; 4. Ciutats pròximes i ecologia urbana. Està previst, però, iniciar-ne dos més: un al voltant de polítiques de salut, i l'altre, sobre polítiques de digitalització.

El segon, MedCities, per a les ciutats de la Mediterrània, amb antenes al Líban i Tunís, ens ajudarà a obrir el treball amb la ciutat de Tunís.

El tercer, UN-Habitat, amb el seu Programa de Resiliència, amb qui s'ha renovat recentment l'acord de seu a Barcelona per a 4 anys més. Es continuarà la col·laboració per a la construcció dels Perfils de Resiliència Urbana amb algunes de les ciutats sòcies, com és el cas Tunís i Bogotà, tot ampliant l'experiència de Maputo i Dakar.

A l'Havana, com a part del desplegament del Memoràndum d'Entesa entre l'Ajuntament de Barcelona i l'OHCH, es participarà en la identificació d'un programa focalitzat en la governança entorn de la transició ecològica i digital de l'Havana, a la vegada que es donarà suport al procés de descentralització administrativa de l'Estat Cubà.

Pel que fa a les ciutats colombianes, es renovarà l'acord marc de cooperació amb Bogotà i Medellín fins al 2024. Paral·lelament, es mantindran i ampliaran el espais de cooperació tècnica entre ciutats sobre temàtiques d'interès mutu que responguin als nous reptes urbans amb estratègies i polítiques públiques innovadores sobre urbanisme, salut, participació ciutadana i democratització digital, entre d'altres. Per a la seva implementació, es compta amb l'aliança amb el CIDEU, que permet reforçar les minixarxes de cooperació tècnica dels governs locals.

S'ha renovat l'acord de seu de manera que la seu global del Programa de Resiliència Urbana de UN Habitat es mantindrà a la ciutat de Barcelona. Un dels motius és l'experiència i la voluntat de Barcelona de seguir abordant els aspectes relatius a la resiliència en diversos camps.

Pel que fa la cooperació, després d'haver identificat vulnerabilitats i línies de cooperació ciutat-ciutat amb Maputo i Dakar, es planteja endegar processos d'anàlisi del perfil de resiliència amb les ciutats de Bogotà i Tunís.

La *Barcelona Resilience Week* servirà com a moment de trobada.

Es participarà en el Grup de Treball de Capacitació Institucional de CGLU i la reunió anual del CIB 2021, enfocat en les sinergies entre els diferents programes de cooperació internacional dels governs. Es condicionarà el suport actual al fet que s'incorporin ciutats que facin cooperació.

Es clourà el projecte de la UE de la mà de la xarxa Oxfam, en què participa l'Ajuntament de Barcelona, la qual té com a objectiu analitzar les desigualtats multidimensionals del joves a les ciutats (Sao Paulo, Mèxic i Barcelona) per tal de vehicular la participació democràtica i revertir les causes estructurals que generen aquestes desigualtats.

OE9. Promoure el dret a la ciutat

Se seguirà impulsant la cooperació ciutat a ciutat en àmbits, especialment en les ciutats prioritzades pel Pla Director, on l'Ajuntament de Barcelona concentra els seus esforços i recursos.

Es continuarà donant suport tècnic i polític a Palestina, i s'intentarà dur a terme una visita institucional durant el 2021. A Betlem es treballarà al voltant de projectes urbans i estratègies turístiques, així com en la implementació de la rehabilitació de la Beit Sahour Rd., col·lapsada pel transport privat i sense espai per al vianant ni opcions d'eines de mobilitat urbanes alternatives. Un projecte fet conjuntament pels dos equips tècnics l'any 2019.

A Amman, capital de Jordània, ciutat refugi de milers de refugiats de diversos països, es prosseguirà l'intercanvi d'experiències sobre polítiques d'inclusió de persones amb discapacitat i desenvolupament de Plans d'Accessibilitat, amb tres línies:

Missió tècnica a Amman per a la millora de l'accessibilitat a l'espai públic

Amb la ciutat de Dakar s'impulsaran intercanvis tècnics en matèria de promoció de l'ocupabilitat juvenil, sensibilització a la ciutadania en l'àmbit mediambiental i violències urbanes.

S'identificaran les opcions de donar continuïtat a les recomanacions del diagnòstic de resiliència elaborat per UN Habitat en aquesta ciutat.

Es posarà en marxa un projecte pilot per adequar a l'accessibilitat universal dos edificis districtals d'Amman. Es farà el disseny conjunt i la implementació dels elements arquitectònics, senyalètics i tècnics dels dos edificis, i d'espais públics, zones verdes amb plantejament participatiu (Amman de l'Est).

A Colòmbia s'espera ampliar la cooperació tècnica en els àmbits consolidats, com ara la promoció de la lectura, impulsant la cooperació sud-sud mitjançant l'estratègia de cooperació horitzontal entre ciutats colombianes i també de diferents països.

A la ciutat de l'Havana, en el marc del projecte europeu amb l'OHCH, es millorarà la infraestructura del centre històric de la ciutat per a potenciar la connectivitat i l'accés a la informació de *La Habana Vieja*; la preservació i digitalització del patrimoni cultural; la gestió pública eficient i transparent; la innovació tecnològica per a l'impuls de les iniciatives culturals; la mobilitat sostenible i eficiència energètica, etc.

OE10. Promoure la coherència de polítiques envers la justícia global

Se seguirà treballant en dues línies principals de treball:

- L'impuls a la compra pública responsable i les cadenes globals de subministrament que abasteixen l'Ajuntament de Barcelona, amb especial incidència en els impactes a l'exterior de la compra d'electrònica, alimentació, productes sanitaris i obra pública.
- L'emergència climàtica i la recerca sobre impactes socials i ambientals a l'exterior de les polítiques públiques i del model de consum actual de la ciutat de Barcelona, amb un èmfasi especial en l'alimentació, coincidint amb la capitalitat alimentària.

Es donarà seguiment als resultats de l'estudi 'La contractació pública de l'Ajuntament de Barcelona, una anàlisi de la responsabilitat extraterritorial, vulneració de drets humans i ambientals en el Sud Global'.

L'objectiu és avançar en la diligència deguda per al respecte als drets humans de tota la cadena de subministrament dels contractes i subministraments de l'Ajuntament de Barcelona.

Pel que fa al treball intern al Grup Municipal, se seguirà col·laborant i donant suport al grup de treball de coordinació tècnica de les clàusules socials, ambientals i d'innovació de l'Ajuntament de Barcelona, clau perquè es tinguin en compte cada cop més els impactes extraterritorials en la contractació pública.

Es publicarà un estudi sobre cadena de subministrament de guants, mascaretes i material sanitari, fruit del treball en el grup compra pública responsable en el sector de salut, on participen les persones responsables de contractació de l'Ajuntament de Barcelona, del Consorci de Salut i Social de Catalunya i de diferents hospitals de Barcelona i de Catalunya per tal d'avançar en la diligència deguda i la responsabilitat a l'exterior.

D'altra banda, es posarà en marxa l'estudi sobre la diligència deguda de l'Ajuntament de Barcelona en l'acompliment extraterritorial del respecte dels drets humans per mitjà de la contractació pública de béns i serveis, així com de les opcions i referents internacionals per al seu compliment.

Pel que fa al treball internacional, l'Ajuntament de Barcelona renovarà el compromís amb *Electronics Watch* i amb el projecte *Make ICT Fair*. Es col·laborarà amb diferents administracions públiques i organitzacions de la societat civil dels països productors i consumidors per tal de fer incidència conjunta al sector de les noves tecnologies.

Se seguirà participant en les reunions del Grup de Treball internacional en Compra pública ètica i en els grups de treball de Nacions Unides sobre empresa i drets humans.

A nivell de Catalunya, es reforçarà la participació en el grup de treball interinstitucional sobre compra pública socialment responsable, amb la Generalitat de Catalunya, la DIBA, l'Associació de Municipis de Catalunya, FGC, TMB, el Consorci Salut i Social, així com diverses entitats de la societat civil (Setem, Novact, Suds, DESC, i universitats, entre d'altres). Es realitzaran les 4tes jornades de compra pública socialment responsable i responsabilitat extraterritorial.

Es renovaran els convenis amb Lafede.cat, la Fundació Autònoma Solidària i la Fundació Solidaritat UB, que inclouen accions d'incidència, coordinació i coherència de polítiques.

Enfortiment de capacitats de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres actors de cooperació per a la justícia global

En el segon any d'execució del Pla de Treball 2020-2021 del Consell Municipal de Cooperació Internacional es planteja realitzar la renovació dels seus membres, en aplicació del Reglament de Funcionament vigent; continuar processos iniciats l'any anterior i participar en altres de major abast com l'avaluació del Pla Director de Cooperació per a la Justícia Global 2018-2021 i l'elaboració del nou pla director. La Capitalitat Mundial per a l'Alimentació Sostenible, exercida per Barcelona el 2021, serà una oportunitat perquè el Consell, juntament amb la veu de les ciutats, incideixi en la qüestió de l'alimentació a Barcelona i les externalitats que se'n deriven vinculades al canvi climàtic.

El 2021 serà el tercer any d'aplicació de l'Estratègia d'Educació per a la Justícia Global 2019-2021, la qual posarà el focus en l'obertura de nous àmbits i etapes educatives, la mobilització del coneixement i la consolidació del programa d'APS.

Durant aquest any es presentarà la guia 'APS i Justícia de gènere, econòmica-ambiental, drets humans i dret a migrar', elaborada pel Centre Promotor de l'Aprenentatge Servei de Catalunya, que recull les reflexions i la feina feta durant els seminaris amb les entitats d'Educació per a la Justícia Global dels anys 2019 i 2020.

La DJGCI continuarà facilitant els processos d'articulació entre els diferents agents dels districtes de la ciutat per a dur a terme accions de justícia global i es farà incidència en clau interna per incorporar-la als instruments de planificació de districte.

També es continuarà impulsant l'APS amb les entitats d'Educació per a la Justícia Global en espais de trobada i reflexió conjunta sobre com mantenir la qualitat ens projectes en temps de pandèmia.

Amb Lafede.cat es formalitzarà un conveni de col·laboració en base a accions específiques que ambdues parts es comprometen a tirar endavant per a l'assoliment de la justícia global i l'erradicació de les desigualtats arreu. Actualment, Lafede.cat exerceix la vicepresidència del Consell Municipal de Cooperació Internacional, un fet que genera sinergies interessants per poder orientar les accions cap a objectius compartits.

Es continuarà amb el suport al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD) amb un nou conveni 2021 per tal de promoure la justícia global municipalista.

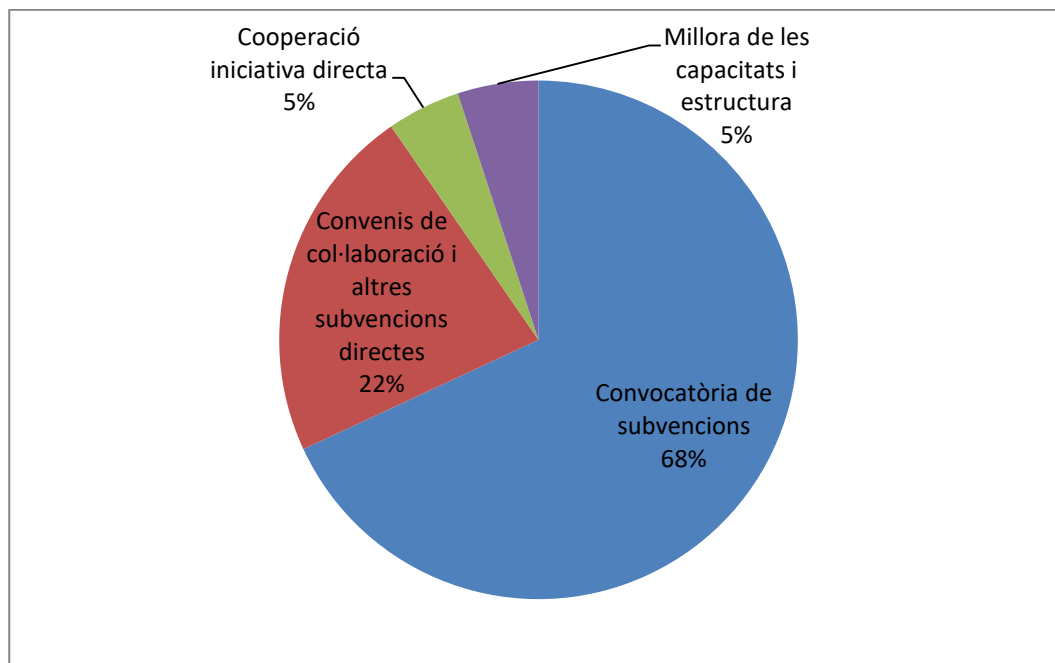
Amb la Fundació Solidaritat UB, es formalitzarà un conveni amb la finalitat de contribuir a l'execució dels següents projectes que tenen per objectiu potenciar sinergies entre la universitat i actors ciutadans per a fer front als nous reptes de la Justícia Global:

- Continuació del tercer curs de transició als estudis universitaris iniciat el 2019-2020
- Cap a la creació de corredors educatius humanitaris per a joves refugiats: sinergies amb el món actual
- Programa de recerca per a la ciutadania global: suport al treball de recerca de batxillerat
- Curs superior universitari: tecnopolítica i drets a l'era digital

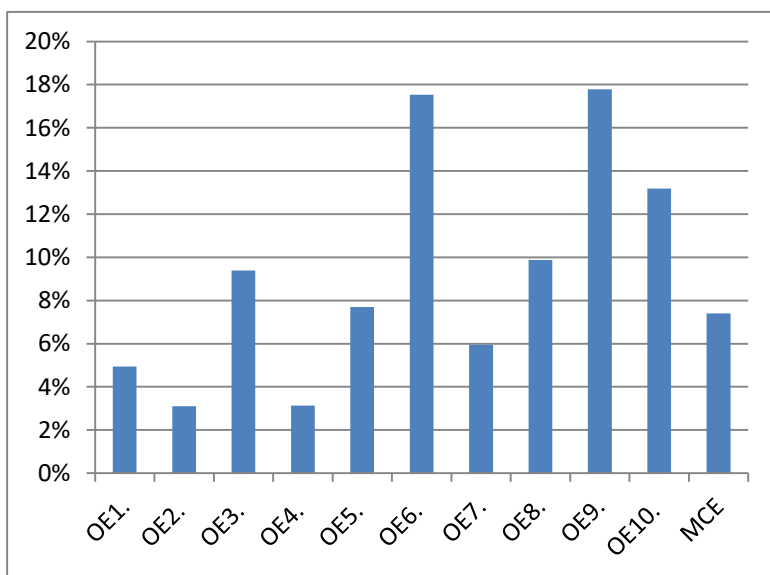
Amb la Fundació Autònoma Solidària, es proposa seguir acompanyant una part dels processos en marxa i afavorir-ne de nous; els eixos d'actuació principals per a aquest any són la promoció de l'APS, la transversalitat del relat de Justícia Global i el compromís social de les universitats. Es presentarà públicament l'estudi elaborat sobre aquest tema durant el 2020 amb suport de l'Ajuntament.

Annex. Distribució del pressupost

Distribució per Instruments (Total pressupost: 10.385.735,74 EUR)

Distribució per Objectius Estratègics (Total pressupost: 5.315.735,74 EUR¹)

- OE1. Promoure la justícia econòmica
- OE2. Fomentar la justícia ambiental
- OE3. Promoure la justícia de gènere
- OE4. Promoure el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi
- OE5. Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans i els drets dels pobles
- OE6. Promoure els drets fonamentals de les persones en situacions d'emergència
- OE7. Fomentar la cultura de la pau i la noviolència
- OE8. Promoure la governança democràtica de les ciutats
- OE9. Promoure el dret a la ciutat
- OE10. Promoure la coherència de polítiques envers la justícia global
- MCE: Millora de les capacitats i estructura

¹ Pressupost 2021, sense incloure-hi el crèdit pressupostari de la convocatòria de subvencions del 2021

Ciutats prioritàries d'acord amb el Pla Director

Taula 1: Distribució de recursos per ciutats.

Ciutat	Pressupost 2021
Altres Ciutats	1.608.658,84 €
Amman	81.500,00 €
Barcelona	1.852.650,00 €
Dakar	34.000,00 €
L'Havana	229.000,00 €
Maputo	241.695,15 €
Millora de les capacitats i estructura	393.385,74 €
Medellín, Cali, Bogotà i altres ciutats colombianes.	321.935,91 €
Poblacions palestines	464.410,10 €
Tànger i Tetuan	62.500,00 €
Tunis	26.000,00 €
Total	5.315.735,74 €

Distribució per ciutats i regions

